

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty. We Lwowie bez doręczenia do domu . . . mies. zł. 2—, kwart. 6— z dostawą do domu . . . mies. zł. 2 40, kwart. 7— Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2 40, kwart. 7— Zagranicę . . . . . mies. zł. 5—, kwart. 15—		Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17. Konto PKO Lwów № 504.044.	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. P. Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.	CENA NUMERU 10 gr.	Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetr (6 1/2 cm szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadstaniem i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, naski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1—, tabelaryczne o 50 proc. drożej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczne o 50 -rc. drożej.
--	--	--	---	-------------------------------------	--

6 sierpnia.

Mija 24 lat od owej pamiętnej chwili gdy na rozkaz Komendanta o godzinie 3 rano Pierwsza Kompania Kadrowa wyruszyła z Oleandrów krakowskich ku granicy dawnej Kongresówki.

Dzieje polegają na wielkich zwrotnościach, wskazujących nowe drogi, poczynań nowych epoki.

Zwrotnicą taką jest również dzień 6 sierpnia 1914 roku — fragment dziejowy, urastający do rozmiarów przełomowej daty. Fragment ten oznacza nie tylko wymarsz pierwszej Kadrowej kompanii na front walki o Polskę niepodległą, ale stanowi o czymś większym: o pierwszej dacie niepodległości. Oto w nocy z 5 na 6 sierpnia, w roku wybuchu wojny światowej, zostało przesądzone, że zanim odrodzi się Państwo Polskie — już odrodzone zostało Wojsko Polskie.

Powiedział o tej chwili Józef Piłsudski: „Cały świat stanął do boju. Nie chciałem pozwolić, by w czasie, gdy na żywym ciele naszej Ojczyzny miało wyrąbać mieczami nowe granice państw i narodów, samych tylko Polaków przy tym brakowało. Nie chciałem dopuścić, by na szalach losów, wających się nad naszymi głowami, na szalach, na które miecze rzucono, zabrakło szabli polskiej. Ze szabla nasza była mała, że nie była godna wielkiego 20-milionowego narodu, nie nasza w tym wina. Nie stał za nami naród, nie mający odwagi spojrzeć olbrzymim wypadkom w oczy i oczekujący w biernej „neutralności” jakiejś dla siebie od kogoś „gwarancji”...”

Ważyl w owej chwili osobliwej Józef Piłsudski swą decyzję, ale powziął ją wcześniej. Wyrastała ona jako konsekwencja prosta, logiczna, nieodparta z dzieła całego Jego życia, z wszystkich Jego dążeń. Dla tej chwili osobliwej pracował, dla niej poświęcił się bez reszty.

Gdy wchodził w życie swego narodu, w zaraniu swej młodości, nie szły nad ziemią grzmoty i błyskawice. Na obszarach życia polskiego panowała cisza złowroga, cisza przeraźliwa, śmiertelna. Nisko nad ziemią pełzała małość i paraliżowała dusze, ziębiła serca. Myśl o walce z wrogiem, o czynie zbrojnym, o niepodległości Rzeczypospolitej wydawała się wówczas szaleństwem.

Trzeba było wielkiej odwagi myśli i wielkiej odwagi decyzji, aby zaryzykować w tę mroczną otchłań z garścią żołnierzy i żeby uporem bohaterstwa i wytrwałości przełamać przeszkodę chyba najtrudniejszą, bo te, które w duszy narodu wznosiła ideologia rezygnacji i pogodzenia się z jarzmem niewoli.

Geniusz Józefa Piłsudskiego polegał na tym, że bunt pohańbionej godności narodowej podniósł w chwili, kiedy musiał stać się czymś więcej, niż wspólnym aktem straceniowym; że zmusił do kapitulacji wszystkie ideologie ugody i przywołał naród do działalności praktycznej, że dar wodzostwa połączył z wyobraźnią wielkiego męża stanu, określonym ideałem politycznym, społecznym i kulturalnym.

Dzień 6 sierpnia jest jednym z etapów praktycznej realizacji myśli Józefa Piłsudskiego, poczętej w zaraniu Jego działalności publicznej i wykonywanej do zgonu. Czyn wielki i wielkopomny sam w sobie, ale większy jesz-

Japonia nie naruszyła granicy sowieckiej.

Tokio, 6. 8. (PAT) Przedstawiciel japońskiego ministerstwa spraw zagr., odpowiadając na zapytania dziennikarzy, oświadczył, iż japońskie eskadry powietrzne nie były czynne podczas ostatnich incydentów granicznych, ponieważ Japonia szczerze pragnie, by zaszły na granicy incydenty nie rozszerzały się i niezaostrzały.

Przedstawiciel japońskiego M.S.Z. podkreślił, iż samoloty japońskie ani razu nie wzięły udziału w akcji i nie przeleciały nad granicą.

Tokio, 6. 8. (PAT) Dzisiaj po południu odbyła się konferencja premiera Konoye z ministrami wojny, marynarki i finansów.

Rozpoczęto pracę w Obserwatorium na Popielwanie.

Warszawa, 6. 8. (PAT) Otwarte w dniu 29 lipca br. Obserwatorium meteorologiczno-astronomiczne na szczyście Popielwiana (2026 m. n.p.m.) w Czarnehorze zajmuje bardzo okazałe miejsce w nielicznej rodzinie wysokogórskich obserwatoriów w Europie, jako trzecie z rzędu obserwatorium astronomiczne, a szóste co do wysokości obserwatorium meteorologiczne. Obserwatorium zostało ufundowane przez L.O.P.P. z inicjatywy p. generała L. Berbeckiego i obecnie oddane Państwowemu Instytutowi Meteorologicznemu.

Gmach obserwatorium zawiera w części głównej, dwupiętrowej, pracownię meteorologiczną wraz z tarasem i wieżyczką do przyrządów oraz pokoje mieszkalne. Obok stojąca wieża astronomiczna, również o trzech kondygnacjach, zawiera pod ruchomą kopułą największy i najprecyzyjniejszy w Polsce astrograf, czyli zespół lunety i kamery fotograficznej, wraz ze skomplikowaną aparaturą elektryczną do jego obsługi. Poza tym z budynkiem łączy się parterowe skrzydło, mieszczące kotłownię do ogrzewania centralnego (przez okrągły rok), elektrownię o znacznej mocy, oraz warsztat.

Założone obserwatorium prócz kierownika z rodziną, meteorologa, mechanika i kucharza stanowić będą zmieniający się co kilka tygodni as-

tronomowie. Wyniki codziennych obserwacji będą tą drogą przekazywane do centrali.

Celem tych obserwacji prócz niezwykle cennych danych dla ogólnej służby pogody, zwłaszcza dla ziem południowo-wschodnich i karpacczych terenów turystycznych, będzie zapewnienie sprawniejszej ochrony meteorologicznej naszej linii lotniczej do Lewantu.

Prace naukowe, jak z jednej strony n. p. badanie struktury prądów powierzchni, będą mieć również znaczenie dla naszego szybownictwa, tak z drugiej strony zaważą nad poznaniem klimatu i bioklimatu uzdrowisk i letnisk okolicznych. Szczególnie wiele zainteresowania budzą projektowane pomiarów natężenia i jasności promieniowania słonecznego, tak z uwagi na znaczną wysokość, jak i wybitną czystość powietrza tych okolic.

Ten ostatni czynnik oraz spodziewana bezchmurność nieba nocnego są decydujące dla prac astronomicznych, wymagających kilku, a nawet kilkadziesiąt godzin ekspozycji przy fotografowaniu nieba. Prace te, choć wykonane skromniejszym narzędziem w porównaniu z olbrzymiami wielkich obserwatoriów świata, dzięki dobrym warunkom, mogą szybko zwrócić powszechną uwagę na tę nową placówkę naukową.

Rokowania dyplomatów sowiecko-japońskich.

Moskwa, 6. 8. (PAT.) Agencja TAS podaje: Dnia 4 sierpnia ambasador japoński w Moskwie Szigemitsu odwiedził Litwinowa. Mówiąc o starciach w rejonie jeziora Chasan, ambasador oświadczył, iż rząd japoński ma zamiar rozwiązać „incydent” w drodze pokojowej jako incydent lokalny. Dlatego też w myśl instrukcji swego rządu ambasador proponuje zaniechanie wrogich działań po obu stronach i przyjęcie drogi rokowań dyplomatycznych.

Litwinow odpowiedział, że jeżeli rząd japoński ma rzeczywiste zamiary pokojowe, to działania japońskich władz wojskowych bynajmniej nie odpowiadają tym zamiarom.

Jeżeli Japończycy zaniechają ataków i ognia na terytorium sowieckie i odwołają resztki swych wojsk, rząd sowiecki będzie wówczas gotów do dyplomatycznego zbadania propozycji, jakie rząd japoński zechce mu uczynić. Jednakowoż należy przed tym zapewnić nienaruszalność granicy sowieckiej, u-

czepionej w pamięci i wiekopomniejszy w paśmie całego życia Piłsudskiego.

Jest to czyn-symbol, streszczający w sobie najistotniejszą zasługę twórcy współczesnej Polski: zharmonizowanie czynu z wielką, dojrzałą myślą polityczną.

Dzień 6 sierpnia jest jednak pamiętną rocznicą jeszcze jednego czynu. Dokonało się wówczas pierwsze zjednoczenie. Oto połączyli się w jeden oddział członkowie Związku Strzeleckiego i Drużyn Strzeleckich, organizacji jak wiadomo, przed wojną kierowa-

nych przez innych ludzi, różniących się znacznie poglądami na wiele spraw politycznych i społecznych.

W chwili jednak, gdy nadszedł okres Czynu, znikły dzielące różnice. Obie organizacje oddały się pod rozkaz Józefa Piłsudskiego, który w swym rozkazie wypowiedział owe historyczne słowa: „Odtąd nie ma ani Strzelców ani Drużyniaków. Wszyscy co tu jesteście zebrani, jesteście żołnierzami polskimi. Jedynym waszym znakiem jest odtąd Orzeł Biały”.

stalonej w układzie w Hunczung i na mapie dołączonej do tego układu.

Ambasador Szigemitsu oświadczył, iż nie ma zamiaru ponawiać dyskusji na temat granicy i odpowiedzialności tej czy innej strony, gdyż w sprawie tej nie ma zgodnej opinii obu stron. uznaje on ważność układów międzynarodowych, lecz po oddzieleniu się od Chin, Mandżukuo posiada swoje własne dane. Japonia widzi obecnie po raz pierwszy mapę, dołączoną do układu Hunczung.

Wobec tego należy mówić praktycznie o zaniechaniu wrogich działań i przywróceniu status quo, jakie istniało przed 11 lipca.

Komisarz Litwinow odpowiedział, że granice pomiędzy państwami ustalane są wyłącznie drogą układów międzynarodowych i map, a nie subiektywnych poglądów lub życzeń rządów i kół wojskowych, bądź też na podstawie danych nieurzędowych. Oficjalnym dokumentem, przedstawionym przez stronę sowiecką, strona japońska nie przeciwstawiła niczego poza wyrażeniem pragnienia posiadania innej granicy. Granicą pomiędzy Związkiem sowieckim a Mandżukuo i Koreą może być tylko granica, ustanowiona w układach i paktach, zawartych z rządem chińskim, oraz na mapach, dołączonych do tych układów. Okupacja Mandżurii przez Japonię, nie daje jej prawa domagania się zmiany granicy.

Ambasador japoński przyrzekł przedstawić przebieg rozmowy swemu rządowi.

SOWIETY DALEJ ATAKUJĄ.

Tokio, 6. 8. (PAT) Agencja Domei donosi, że według nieoficjalnych wiadomości, otrzymanych w Tokio, cztery sowieckie samoloty bombardowały dziś o godzinie 15.30 czasu miejscowego stanowiska japońskie w spornym terytorium. Japońskie baterie przeciwlotnicze zmusiły lotników sowieckich do odwrotu. Z nastaniem nocy zapanował spokój, gdyż artyleria sowiecka, która przez cały dzień ostrzeliwała pozycje japońskie, wstrzymała nagle ogień. Dziś ponownie zostały zbombardowane wsie koreańskie Kozo i Sozan. Artyleria japońska nie odpowiadała, ostrzeliwując jedynie samoloty sowieckie.

W kołach japońskich panuje przekonanie, iż wojska sowieckie przygotowują ponownie atak na Czengkufeng.

Okolice Czangkufeng są zorane pociskami sowieckimi i japońskimi.

WYCIECZKA OFICERÓW REZ. ZWIEDZA RUMUNIE.

Warszawa, 6. 8. (PAT) W piątek wyjechała do Rumunii wycieczka oficerów ze Związku Oficerów Rez. w liczbie 22 osób. Oficerowie rez. będą na terenie Rumunii gośćmi Związku Oficerów Rez. Rumunii i organizacji narodowo-turystycznej.

Program wycieczki obejmuje m. in. złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza w Bukareście, oraz zwiedzenie stolicy i szeregu miejscowości rumuńskich.

W dn. 4 bm. uczestników wycieczki podejmował lampką wina ambasador rumuński w Warszawie Franasovici w swych apartamentach.

L.

